

REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Mesečna informacija

Junij 2023

Ključni poudarki¹

- Državni proračun je imel v prvih petih mesecih primanjkljaj (-226 mio EUR), brez upoštevanja učinka odhodkov za blažitev epidemije (101 mio EUR) in ukrepov za blažitev druginje (362 mio EUR) pa presežek v višini 238 mio EUR.
- Gibanja v državnem proračunu so bila v prvih petih mesecih leta slabša kot v enakem obdobju lani. Večji je bil skupni primanjkljaj (za 209 mio EUR), za 293 mio EUR je bil manjši t. i. »očiščeni« presežek (brez interventnih ukrepov).
- Medletno nižji »očiščeni« presežek je zlasti posledica nižje rasti prihodkov kot v enakem obdobju lani, v največji meri zaradi padca prihodkov od davka na dohodek pravnih oseb ob visoki osnovi iz lani, deloma pa tudi višje rasti odhodkov za stroške dela, ki je posledica jeseni sklenjenega dogovora.

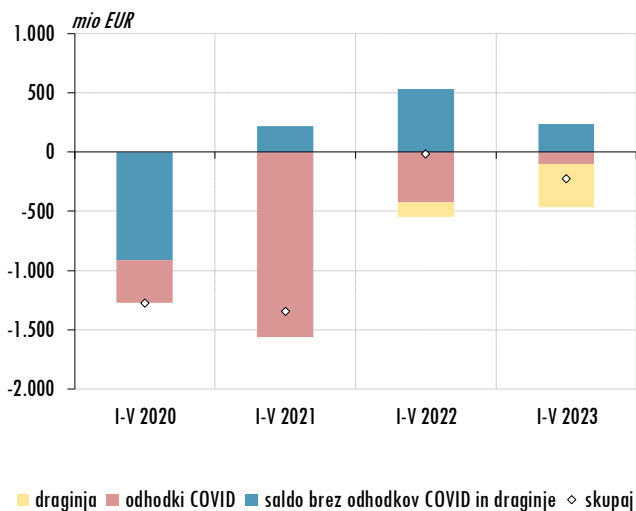
---

¹ Fiskalni svet bo pregled realizacije državnega proračuna po metodologiji denarnega toka ter ukrepov za blažitev posledic epidemije in druginje še nadalje objavljaval v redni mesečni publikaciji, ob pogoju, da bodo podatki tudi v bodoče razpoložljivi. Vsi komentarji se nanašajo na podatke, znane 2. 6. 2023.

Državni proračun januar-maj 2023²

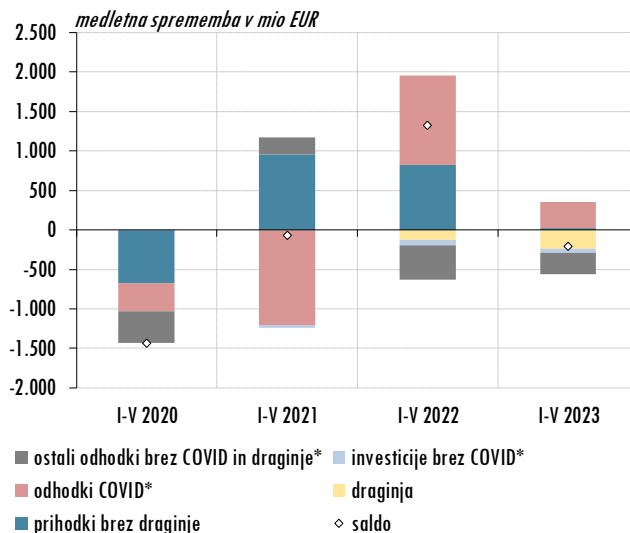
- Maja je primanjkljaj **državnega proračuna** po začasnih podatkih znašal -133 mio EUR, skupaj v prvih petih mesecih 2023 pa -226 mio EUR. Brez neposrednega učinka COVID odhodkov in ukrepov za blažitev draginje je imel državni proračun v prvih petih mesecih presežek v višini 238 mio EUR, medtem ko je ta v prvih petih mesecih lani znašal 531 mio EUR.
- Skupni **prihodki** so bili v prvih petih mesecih letos medletno nižji za 2,0 %, predvsem zaradi nižjih prihodkov od davka na dohodek pravnih oseb, EU sredstev³ in nedavčnih prihodkov ob znatnem učinku lanskih visokih osnov.
- Rast prihodkov od DDV, ki se je začela umirjati že v drugi polovici lanskega leta, se je v zadnjih mesecih stabilizirala na nižjih ravneh. Upočasnitev je po naši oceni deloma posledica visokega učinka osnove, znižane stopnje DDV za energente, deloma pa tudi povečane negotovosti in visoke inflacije. Rast prihodkov od trošarin se je v zadnjih mesecih okrepila ob dvigu trošarin na energente in tobačne izdelke. Prihodki državnega proračuna od dohodnine so bili v prvih petih mesecih letos medletno nižji za 2,2 %, kar pripisujemo zlasti dvigu povprečnine za občine in nadaljnjemu znižanju davčne obremenitve. Prihodki od davka na dohodek pravnih oseb so letos medletno občutno nižji (-15,9 %), kar je v največji meri posledica učinka visoke osnove iz lanskega leta, ko je bil poračun davka za leto 2021 rekordno visok.
- Prihodki od EU sredstev ostajajo medletno nižji, iz projekcij v rebalansu, ki so po oceni Fiskalnega sveta znova preveč optimistične pa izhajajo, da naj bi bilo v naslednjih sedmih mesecih pridobljenih več sredstev kot v celotnem lanskem letu.
- Skupni **odhodki** so bili v prvih petih mesecih letos medletno višji za 2,0 %, t. i. »očiščeni« odhodki (brez upoštevanja COVID odhodkov in učinka ukrepov za blažitev draginje) pa so bili višji za 6,6 %.

Slika 1: Saldo državnega proračuna

Vir: MF, preračuni FS.

Slika 2: Dejavniki spremembe salda državnega proračuna

Vir: MF, preračuni FS. *pozitivni predznak pomeni znižanje, negativni povišanje.

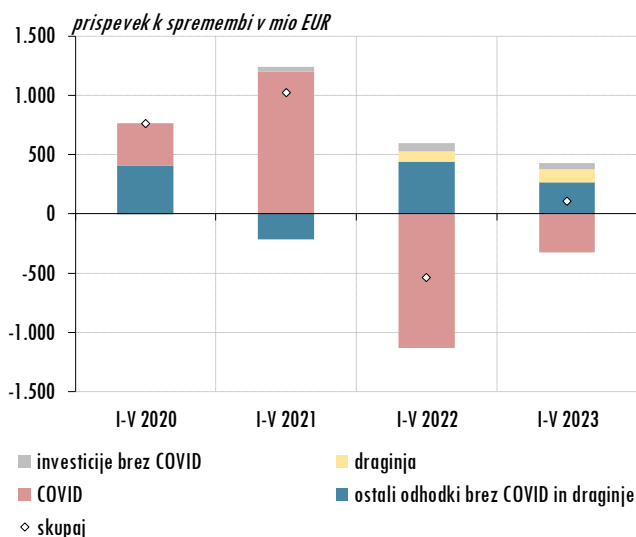
² Komentar realizacije državnega proračuna se nanaša na dnevne podatke, razpoložljive na <https://proracun.gov.si/#>.³ Padec glede na prvih pet mesecev lani je v veliki meri posledica visoke osnove, saj je bil januarja lani prejet drugi del predplačila sredstev Sklada za okrevanje in odpornost (118 mio EUR).

Tabela 1: Državni proračun

v mio EUR, razen, če ni navedeno drugače	jan.-maj				jun.-dec.				2022	2023**	sprememba 2023	
	2022	2023	sprememba 2023 na 2022		2022	2023*	sprememba 2023 na 2022				na 2022	
			%				%				%	
Prihodki	5.305	5.200	-104	-2,0	7.040	7.944	904	12,8	12.345	13.144	799	6,5
DDV	1.893	1.981	88	4,7	2.854	3.101	247	8,6	4.747	5.082	335	7,1
Trošarine	538	657	119	22,1	908	949	41	4,5	1.446	1.606	160	11,1
Dohodnina	745	728	-17	-2,2	841	896	55	6,6	1.586	1.625	39	2,5
DDPO	749	630	-119	-15,9	805	786	-19	-2,4	1.553	1.415	-138	-8,9
EU sredstva	514	444	-69	-13,5	444	1.026	582	131,0	957	1.470	513	53,5
Nedavčni	301	242	-59	-19,6	469	430	-39	-8,3	770	672	-98	-12,7
Drugi prihodka	566	518	-48	-8,5	719	756	37	5,2	1.284	1.274	-11	-0,8
Odhodki	5.322	5.426	104	2,0	8.387	10.656	2.269	27,1	13.709	16.082	2.374	17,3
Stroški dela skupaj	1.478	1.626	148	10,0	2.273	2.702	428	18,8	3.751	4.328	577	15,4
Transferi posam. in gospodinjstvom	802	810	8	1,0	1.163	1.088	-75	-6,5	1.965	1.897	-67	-3,4
Izdatki za blago in storitve	574	497	-77	-13,4	953	919	-34	-3,6	1.526	1.416	-111	-7,2
Investicije	334	390	56	16,7	1.335	2.075	740	55,4	1.669	2.465	796	47,7
Tekoči transferi v sklade soc. zav.	558	562	4	0,7	968	1.004	36	3,7	1.526	1.565	40	2,6
Subvencije	347	414	67	19,4	285	441	156	54,7	632	856	223	35,3
Obresti	346	370	24	6,9	309	311	2	0,6	655	681	26	3,9
Plačila sredstev v Proračun EU	303	274	-29	-9,5	427	456	30	6,9	730	730	1	0,1
Drugi odhodki	581	484	-97	-16,7	675	1.661	987	146,3	1.255	2.145	890	70,9
Saldo	-17	-226	-209		-1.347	-2.712	-1.366		-1.364	-2.938	-1.574	

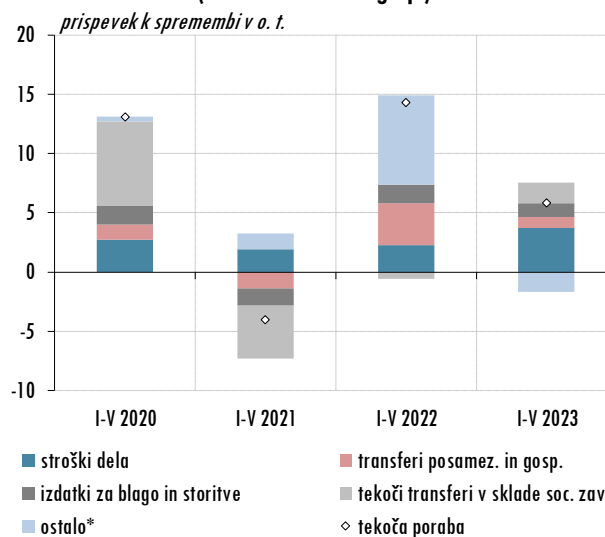
Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *implicitno gibanje, da so dosežene projekcije MF. ** Rebalans proračuna (maj 23).

Slika 3: Struktura rasti odhodkov državnega proračuna

Vir: MF, preračuni FS.

Slika 4: Dejavniki spremembe tekoče porabe (brez COVID in druginje)

Vir: MF, preračuni FS. Opomba: *subvencije, plačila sredstev v proračun EU, drugi odhodki.

Tabela 2: Državni proračun (brez COVID in draginje)

v mio EUR, razen, če ni navedeno drugače	I-V 2022				I-V 2023				I-V 23/ I-V 22, v %		I-V 23/ I-V 22	
	skupaj	COVID	draginja	brez COVID in draginje	skupaj	COVID	draginja	brez COVID in draginje	skupaj	brez COVID in draginje	skupaj	brez COVID in draginje
Prihodki	5.305		-36	5.341	5.200		-166	5.366	-2,0	0,5	-104	25
DDV	1.893		0	1.893	1.981		-73	2.054	4,7	8,5	88	161
Trošarine	538		-36	574	657		-33	690	22,1	20,2	119	116
Dohodnina	745			745	728			728	-2,2	-2,2	-17	-17
DDPO	749			749	630			630	-15,9	-15,9	-119	-119
EU sredstva	514			514	444			444	-13,5	-13,5	-69	-69
Nedavčni	301			301	242			242	-19,6	-19,6	-59	-59
Drugi prihodki	566		0	566	518		-60	578	-8,5	2,1	-48	12
Odhodki	5.322	426	86	4.810	5.426	101	196	5.128	2,0	6,6	104	318
Stroški dela skupaj	1.478	22		1.456	1.626	13	4	1.609	10,0	10,5	148	153
Tr. posam. in gospodinjstvom	802	62	0	740	810	5	26	779	1,0	5,3	8	39
Izdatki za blago in storitve	574	131		442	497	5	2	490	-13,4	10,8	-77	48
Investicije	334	8		326	390	11		379	16,7	16,2	56	53
Tekoči tr. v sklade soc. zav.	558	68		490	562	0		561	0,7	14,7	4	72
Subvencije	347	22	86	239	414	33	162	219	19,4	-8,2	67	-20
Obresti	346			346	370			370	6,9	6,9	24	24
Plačila sredstev v Proračun EU	303			303	274			274	-9,5	-9,5	-29	-29
Drugi odhodki	581	112		469	484	35	1	447	-16,7	-4,6	-97	-22
Saldo	-17	-426	-122	531	-226	-101	-362	238			-209	-293

Vir: MF, preračuni FS.

- Medletna rast »očiščenih« odhodkov je bila v največji meri posledica višjih odhodkov za stroške dela (10,5 %) kot posledica lani jeseni sklenjenega dogovora o dvigu plač. Njihova rast se je maja še okrepila zaradi dogovorjenega drugega dela višjih izplačil. K rasti »očiščenih« odhodkov so prispevali še višji transferji v sklada socialnega zavarovanja, odhodki za investicije ob nadaljevanju razmeroma visoke investicijske aktivnosti, po marčevski okrejitvi rasti zaradi zakonsko določene uskladitve z lanskoletno inflacijo višji odhodki za transferje posameznikom in gospodinjstvom, v zadnjih treh mesecih pa se je vidno okrepila tudi medletna rast izdatkov za blago in storitve.

Realizacija ukrepov za blažitev epidemije in druginje januar-maj 2023

- Odhodki državnega proračuna za COVID ukrepe so v prvih petih mesecih letos znašali 101 mio EUR, v rebalansu proračuna za letos pa je za ta namen predvidenih 371 mio EUR. Glavnino doslej realiziranih letošnjih odhodkov predstavljajo nadomestila plač zaradi izolacije (46 mio EUR) in odhodki, povezani s stroški cepljenja in testiranja (34 mio EUR).
- Učinek ukrepov za blažitev druginje znaša v prvih petih mesecih letos 362 mio EUR, po sprejetem rebalansu pa naj bi učinek v celotnem letu znašal 1.089 mio EUR. Prihodki naj bi bili po oceni ministrstva za finance v prvih petih mesecih ob nadaljnji veljavnosti nižanih trošarin, nižje stopnje DDV na energente ter oprostitev plačila CO₂ takse nižji za 166 mio EUR. Odhodki za blažitev druginje pa so v tem obdobju znašali 196 mio EUR, prevladujoči del zaradi subvencij gospodarstvu po 14. členu ZPGOPEK (125 mio EUR).